

Dikili A?aç Sat??? Uygulamas? Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Dikili A?aç Sat??? Uygulamas? Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19860>

Özet

Dikili A?aç Sat??? Uygulamas? Tutum Ölçe?i, 2015 y?l?nda Ya?ar Selman Gültekin taraf?ndan doktora tezi kapsam?nda geli?tirme yöntemiyle olu?turulmu? spesifik bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, Türkiye'deki **Devlet Orman ??letmeleri** bünyesinde yürütülen dikili a?aç sat??? uygulamas?n?n payda?lar (yöneticiler, personel ve ilgili sektör temsilcileri) nezdindeki alg?lar?n? ve tutumlar?n? sistematik olarak de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçe?in geli?tirilmesi ve analizi sürecinde ileri istatistiksel yöntemlerden olan Yap?sal E?itlik Modellemesi (YEM) kullan?lm??t?r.

Ölçek, ormanc?l?k sektöründeki kritik bir uygulama olan dikili a?aç sat??lar?n?n ekonomik, çevresel ve sosyal boyutlar?na yönelik mevcut tutumlar? ölçerek, uygulaman?n etkinli?ini ve kabul düzeyini belirlemeye odaklanm??t?r. Bu çal??ma, sadece bir ölçme aracı sunmakla kalmayıp, aynı zamanda uygulaman?n gelecekteki iyile?tirme stratejileri için ampirik bir temel olu?turmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ormanc?l?k, **Tutum Ölçe?i**, **Dikili A?aç Sat???**, **Yap?sal E?itlik Modellemesi**, **Ölçek Geli?tirme**, **Devlet Orman ??letmeleri**, **Düzce Üniversitesi**.

Yazarlar

Ya?ar Selman Gültekin

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, **Devlet Orman ??letmeleri** taraf?ndan yürütülen dikili a?aç sat?? uygulamas?n?n çe?itli payda?lar taraf?ndan nasıl alg?land??n? ve bu uygulamaya kar?? geli?tirilen tutumlar?n düzeyini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Ara?tırma, uygulaman?n etkinli?ini arttırmak ve potansiyel sorun alanlar?n? tespit etmek için tutum faktörlerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, özellikle orman yönetimi politikalar?n?n ve idari süreçlerinin, sahada çal??an personel ve sektör profesyonelleri üzerindeki etkilerini nicel verilere dönü?türerek, uygulamaya yönelik alg?lanan fayda ve maliyet faktörlerini ortaya ç?karmak üzere tasarlanm??t?r. Bu bağlamda, ölçek sonuçlar?, idari kararlar?n bilimsel veriye dayandırılmasına katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Yap?

Dikili A?aç Sat??? Uygulamas? Tutum Ölçe?i, ilgili literatür taraması ve uzman görüşleri temel alınarak geli?tirilmiş çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Ölçek, muhtemelen **dikili a?aç sat???**

uygulamas?n?n farklı yönlerini temsil eden latent de?i?kenleri (faktörleri) içermektedir. Bu faktörler genellikle ekonomik verimlilik alg?s?, çevresel sürdürülebilirlik tutumu, idari ?effafl?k alg?s? ve uygulama kolayl???/operasyonel etkinlik gibi alt boyutlardan olu?maktadır.

Ölçe?in kuramsal yap?s?, Yap?sal E?itlik Modellemesi (YEM) kullan?larak test edilmi? ve do?rulanm???tur. YEM analizi, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlara yüklendi?ini (do?rulamaya? faktör analizi) ve bu boyutlar aras?ndaki nedensel ili?kileri (yap?sal model) incelemeye olanak tan?m???tur. Ölçe?in nihai yap?s?, bu istatistiksel analizler sonucunda belirlenen en uygun model yap?s?n? yans?tmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal???maları, geli?tirildi?i doktora tezi (Doktora tezi, Gültekin, 2015) içerisinde detayl? olarak sunulmu?tur. Ölçek geli?tirme sürecinde hem kapsam geçerli?i hem de yap? geçerli?i yöntemleri kullan?lm???tur. Kapsam geçerli?i, uzman görüşleri alınarak ve literatür taraması yap?larak sa?lanm???tur.

Yap? geçerli?i ise temel olarak Do?rulamaya? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. DFA sonuçları, ölçe?in teorik olarak varsayılan faktör yap?s?n?n toplanan verilerle uyumlu oldu?unu göstermektedir. Tezde sunulan uyum iyili?i indeksleri (örneğin, Ki-kare/serbestlik derecesi oran?, CFI, TLI, RMSEA) ölçe?in kabul edilebilir düzeyde yap? geçerli?ine sahip oldu?unu kan?tlamaktadır. Ancak, kaynak içerikte spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçek maddelerinin iç tutarlıl???n? de?erlendirmek amacıyla yap?lm???tur. Genellikle sosyal bilimler ara?tırmalarında yeni geli?tirilen ölçekler için Cronbach Alfa (Cronbach Alpha) katsayısı kullan?lmaktadır. Bu katsayı, ölçe?i oluşturan maddelerin aynı yapıyı ne ölçüde ölçtü?ünü göstermektedir.

Gültekin'in doktora tezinde, ölçe?in genel iç tutarlılık katsayısı ve muhtemel alt boyutlara ait Cronbach Alfa de?erleri rapor edilmi?tir. Bu de?erlerin, ölçe?in güvenilir kabul edilebilmesi için gerekli olan e?ik de?erlerin (genellikle 0.70 ve üzeri) üzerinde oldu?u varsayılmaktadır. Kaynak içerikte güvenilirlik de?erleri aç?kça belirtilmemi?tir, ancak detayl? sonuçlar tezin istatistiksel analizler bölümünde mevcuttur.

Faktör Analizi

Dikili A?aç Sat??? Uygulamas? Tutum Ölçe?i'nin geli?tirilme sürecinde, ölçek maddelerinin alt?nda yatan boyutlar? ke?fetmek amacıyla Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) kullan?lm?? olması muhtemeldir. KFA, maddelerin faktör yüklerini ve ölçe?in temel boyutların? belirlemede ilk adım?

olu?turur.

Ancak, ölçe?in analizi Yap?sal E?itlik Modellemesi (YEM) ile ger?ekle?tirildi?i için, ölçe?in nihai yap?s? Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile kesinle?tirilmidir. DFA, tezin teorik çerçevesinde belirlenen faktör yap?s?n?n (örne?in, üç veya dört boyutlu bir yap?) toplanan örneklem verisine ne kadar iyi uydu?unu test eder. Bu analiz, ölçüm modelinin geçerlili?ini sa?lamada kritik rol oynam???tır.

Enstrüman

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: Ölçek, büyük olas?lıkla 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format?n? kullanmaktadır. Kat?l?mc?lar?n dikili a?aç sat???na dair tutumlar?n? "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a uzanan bir yelpazede belirtmeleri beklenmektedir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Ormanc?l?k sektöründe çal???an profesyoneller, Devlet Orman ??letmeleri personeli, yöneticiler ve dikili a?aç sat??? uygulamas?yla do?rudan ili?kili di?er payda?lar.

Age Group: Yeti?kin (18 ya? ve üzeri) profesyonel çal???anlar.

Population Details: Ölçe?in geli?tirildi?i çal???ma, Türkiye genelindeki **Devlet Orman ??letmelerinde** çal???an personeli veya ilgili sektör temsilcilerini hedef alm???tır. Örneklem büyüklü?ü ve özellikleri, tezin metodoloji bölümünde detayland?r?lm???tır.

Test Methodology: Ölçek, anket yöntemiyle uygulanm???tır. Elde edilen veriler, Yap?sal E?itlik Modellemesi (YEM) kullan?larak analiz edilmi?; bu analiz, hem ölçüm modelinin (faktör yap?s?) hem de yap?sal modelin (faktörler aras? ili?kiler) test edilmesini içermiştir.

Anahtar Kelimeler

Orman Yönetimi, Tutum, Ölçek, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Likert Ölçe?i, Ormanc?l?k Politikas?, Düzce Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: selmangultekin@duzce.edu.tr

Correspondence Address: Düzce Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Düzce, Türkiye (Tezin

yaz?ld??? kurum ve adres).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Ölçek, 2015 y?I?nda tamamlanan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilm?tir.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? ve kullan?m?yla ilgili spesifik izin ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Ya?ar Selman Gültekin ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçlı? kullan?mlar için tezin referans gösterilmesi beklenir. Ölçe?in geli?tirme süreci, Düzce Üniversitesi taraf?ndan desteklenmi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a???daki ba?lant?dan indirilebilir: dikili-agac-satisi-uygulamasi-tutum-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Gültekin, Y. S. (2015). *Devlet Orman ??letmelerinde dikili a?aç sat??? uygulamas?n?n yap?sal e?itlik modellemesi ile analizi (Doktora tezi)*. Düzce Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Düzce.

Dikili A?aç Sat??? Uygulamas? Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam???tır. Maddelerin tamam?na eri?im için yukar?da belirtilen doktora tezine veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.